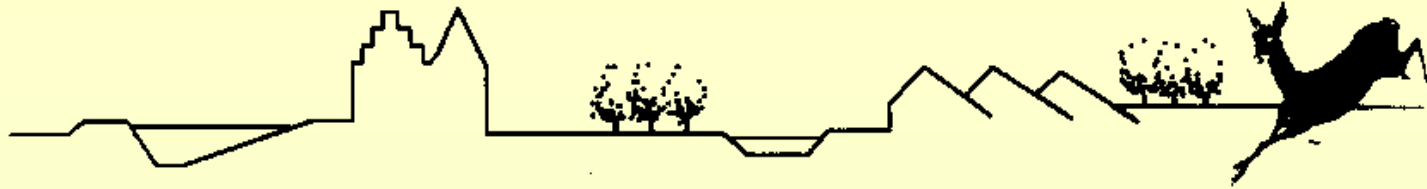

Welkom

Natuurpark De Brink

WERKGROEP NATUURLIJK ZEIST - WEST

Samen Duurzaam Zeist 2018-2019

- Natuurpark De Brink, waar natuur, landschap en cultuurhistorie samengaan. Het is een uniek park voor Zeist, waar de hele ontstaansgeschiedenis is te ervaren.
- Bestaat uit een Lustwarandepark uit 1856 met (kinder)boerderij en een nagebootst rivierenlandschap uit circa 1998 gelegen aan de Griftlaan (1970) en Kroostweg/Utrechtseweg.
- Natuurpark De Brink is zowel brongebied als onmisbare schakel in de groene en blauwe routes voor de natuur tussen stad en buitengebied Zeist Zuid/West.

Met dank aan

Waardebeschrijving (december 2006) en enkele foto's uit het interieur van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed Nederland.

'De Utrechtse Heuvelrug' De Stichtse Lustwarande. Buitens in het groen door Catharina L. van Groningen, uit het jaar 1999.

'Zeist door de Tijd, een cultuurhistorische atlas' d.d. 2011 door Kees Volkers.

Eigen foto's gemaakt tijdens de excursie in 2012 door het Zeister Historisch Genootschap.

De korte video-impresie van Landgoed De Brink uit 2017 van het Geheugen van Zeist. Gemaakt door het Rozenhuis.
<https://youtu.be/QkUIbF1DS0s>

Eigen historisch onderzoek naar het oude landgoedpark in de periode 2018/2019.

foto's : Mirjam van Kouwen, Emmanuelle van Tuijn en Jaap van Gelderen.

Natuurpark De Brink:

waar

natuur, landschap en cultuurhistorie
samengaan

Van Hoog naar Laag:

van

Lustwarandepark naar Rivierenlandschap

Natuurpark De Brink

De concept 2D basiskaart voor de nieuwe wandelroute 2919

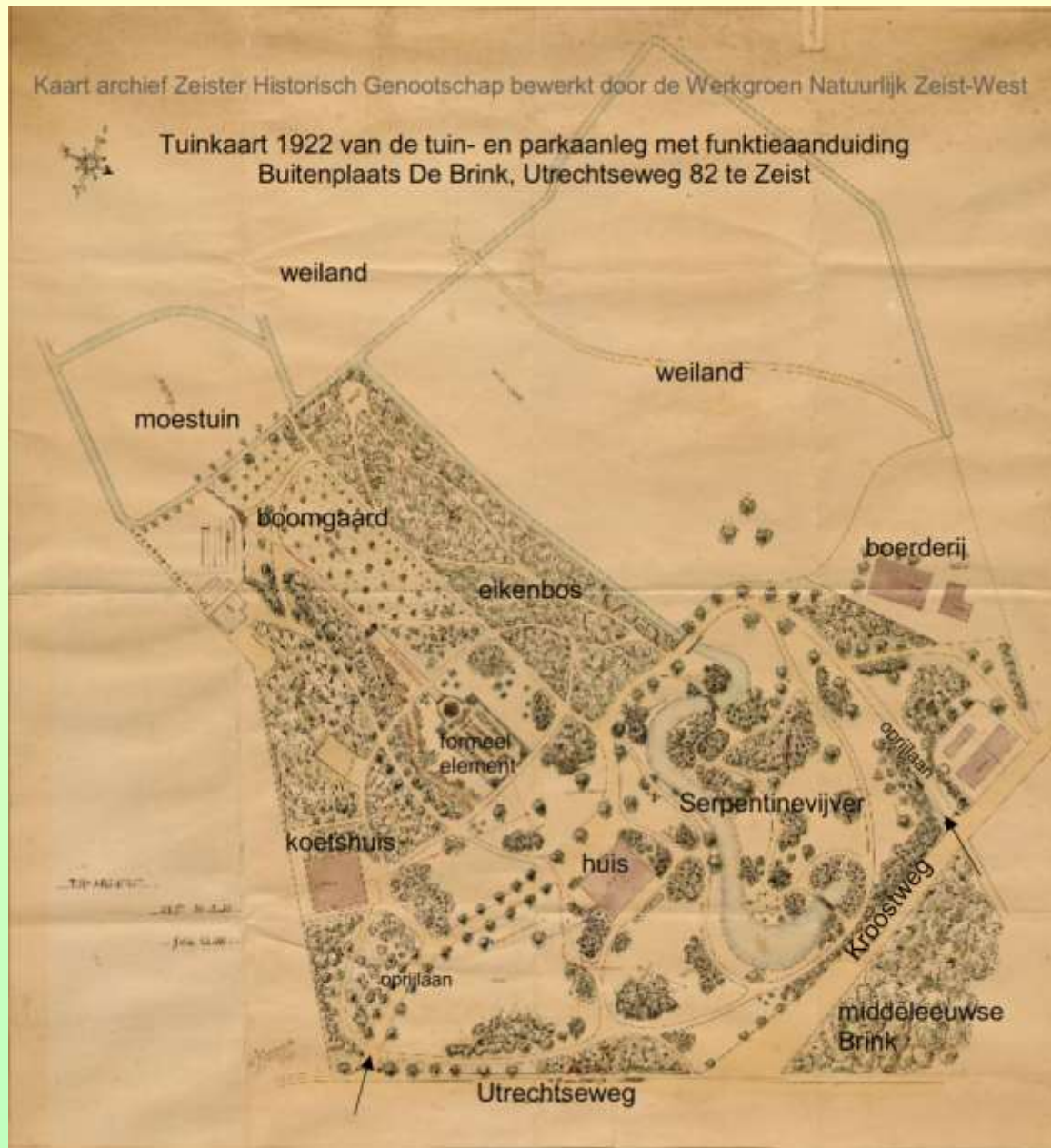
WERKGROEP NATUURLIJK ZEIST - WEST

Samen Duurzaam Zeist 2018-2019

Presentatie 15 mei 2019

De Stichtse Lustwarande

Huis en park De Brink (1856)

Landgoed De Brink bestond uit:

De Middeleeuwse
brink,

Huis met omliggend
park koetshuis, bos en
moestuin,

Boerderij de Brink
(1867) met
weilanden,
boomgaarden,
moestuin.

De terreinindeling is
hier te zien op een
door ons bewerkte
tuinkaart uit 1922.

ansichtkaart: achterzijde De Brink 1934 zicht op het formele element uit de tuink kaart 1922.

Ligging aan de Utrechtseweg: Het huis De Brink en Huize Scharweijde staan schuin op de Utrechtseweg, hun voorzijden naar elkaar gericht. Dat is bijzonder. In de driehoek ligt de middeleeuwse Brink, dat behoorde bij Landgoed De Brink.

Ligging aan de Utrechtseweg:

Huis De Brink staat hoog op een heuvel en is goed zichtbaar vanaf de Utrechtseweg. Doordat de entree en de oprijlaan achter het huis liggen, had men vanuit de centrale gazon een onbelemmerd zicht op de tuin, vijver en Utrechtseweg en huize Scharweijde. De landschapstuin is vermoedelijk na de voltooiing van het huis aangelegd.

Huis De Brink staat hoog op een heuvel en is goed zichtbaar vanaf de Utrechtseweg.

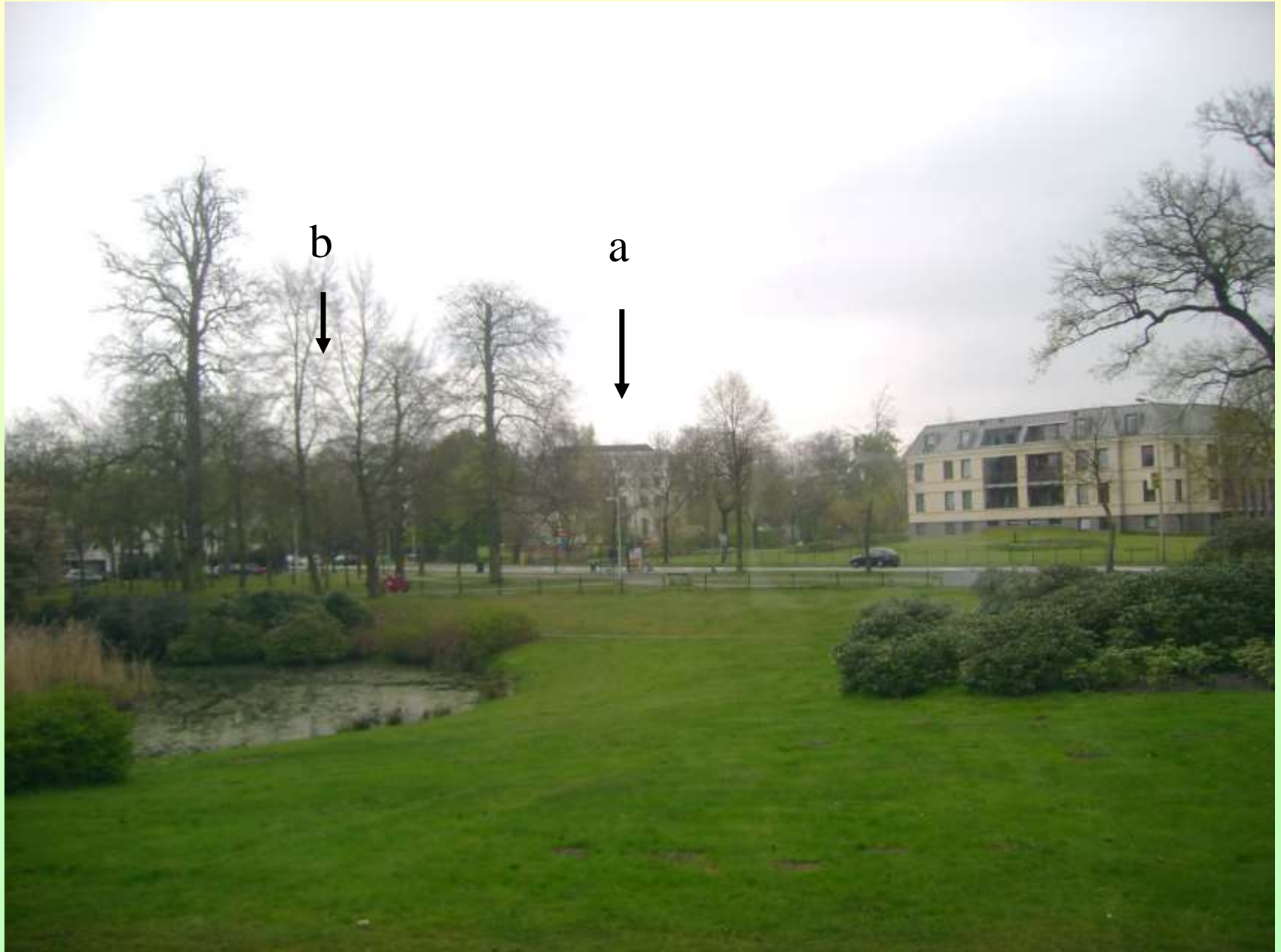

De begane grond: zicht vanuit de salon

Vanuit de salon zicht op Huize Scharweijde (a).

Het effect van de verhoogde ligging van het huis is goed te zien: mooi uitzicht ook op serpentinevijver gelegen aan de zijkant van het huis en met daarachter zicht op de middeleeuwse Brink (b) die bij het landgoed hoorde.

De begane grond: zicht vanuit de salon

Entree aan de achterzijde van het huis, gelegen aan de oprijlaan.

De kleur wit is bewust gekozen, want ‘De huizen moesten afsteken tegen het omringende door de mens aangelegde romantische landschapstuin’

Door de taxusbomen opzij van de tuin komen de witte voor- en achterzijde van het huis extra goed in beeld. Via de vele ramen had het huis een duidelijke relatie met die omringende natuur. Huis en tuinontwerp horen bij elkaar. Architect S.A. van Lunteren is de architect van het huis zeer waarschijnlijk ook de tuinontwerper.

Entree aan de achterzijde van het huis, gelegen aan de oprijlaan.

Neoclassicistische bouwstijl eerste helft van de 19de eeuw.

Huis De Brink is typerend voor de nieuwe huizen in de Stichtse Lustwarande in de neoclassicistische bouwstijl. De architect voegde aan de klassieke stijl nieuwe elementen toe als:

- veranda aan de zijkant;
- inpandig balkon;
- een terugliggende ingangspartij met twee zuilen aan de achterzijde met daarboven een balkon.

Vanwege de gaafheid van het huis, de tuin en de toegangspoorten zijn deze in december 2007 aangewezen als Rijksmonumenten. Evenals de boerderij uit 1869 die samen met de landerijen bij Landgoed De Brink hoorde.

Entree aan achterzijde.

hier zijn de inbandige
ingang met trap, twee
zuilen en daarboven
het inbandige balkon.

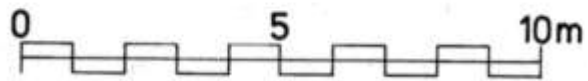
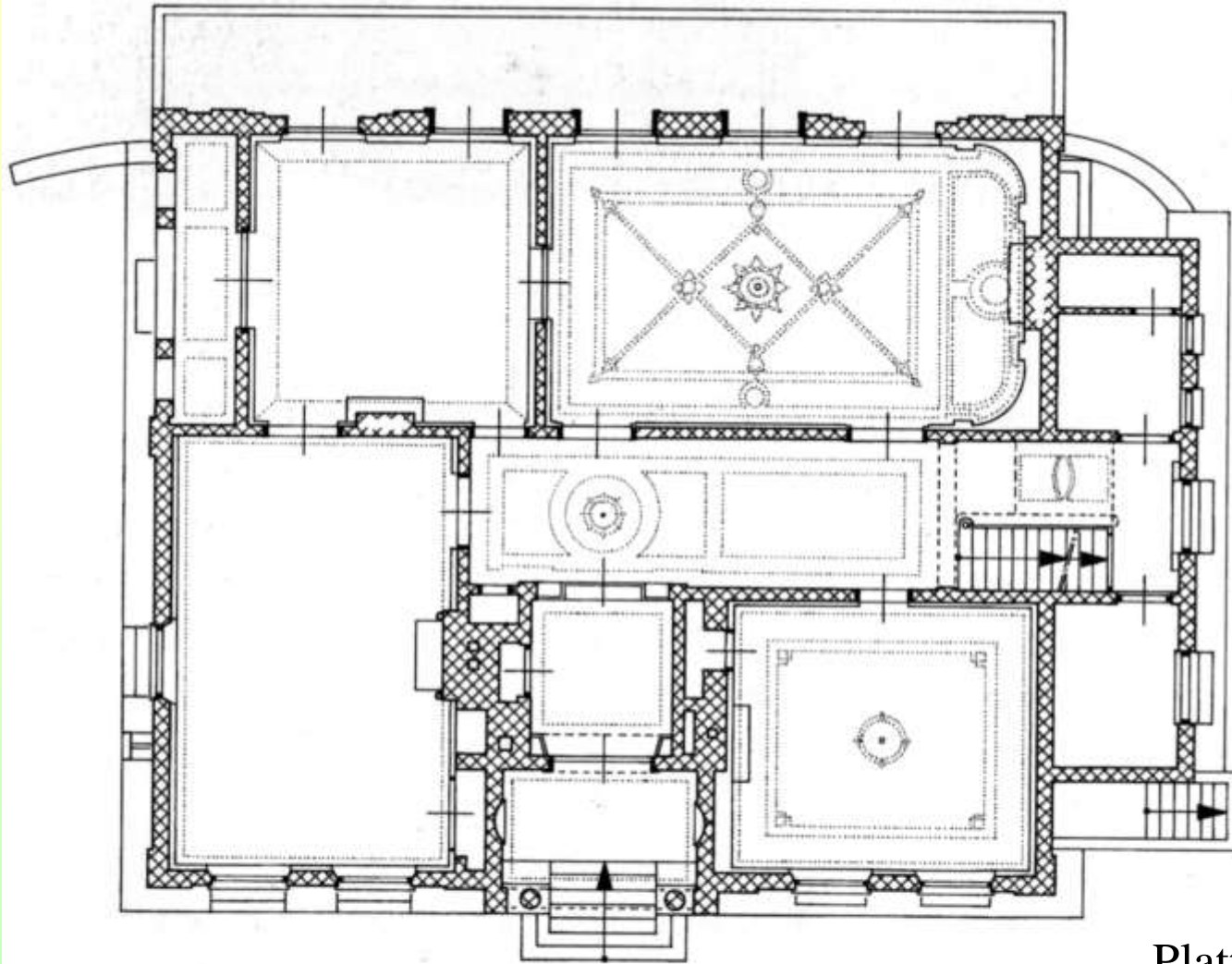
Huis De Brink van buiten en van binnen

Het huis De Brink heeft vier verdiepingen,
zoals veel buitenplaatsen,

1. Het souterrain ligt half verdiept in de heuvel. Met daarin de keuken met schouw, fornuis, pomp, voedsellift en er zijn voorraadvertrekken.
2. De verhoogde begane grond met representatieve vertrekken (salon, eetkamer en herenkamer). Deze zijn hoger dan de andere verdiepingen en met de meeste decoraties.
3. De eerste verdieping met de slaapvertrekken.
4. De zolder met afgetimmerde dienstbodenkamertjes.

Huis De Brink 24 mei 1856: eerste steenlegging door de oudste dochter van Willem Karel Huydecoper. Hij was een populaire burgemeester van Zeist en opdrachtgever voor de bouw van het huis.

Plattegrond van de eerste verdieping. De stucplafonds zijn ingestippeld.

Een nis voor een vaas of beeldje

zicht op de achterzijde van het park

Aan het eind van de
marmere gang ligt rechts
de trap.

Er komt daglicht vanuit de
ramen in het trappenhuis.

Details van balustrade, die op de daklijst staat. Het is een versiering voor het buitenaanzicht.

In het tuinontwerp zijn zichtlijnen en doorkijkjes bewust gekozen.

Inpandige blinden voor de ramen, tegen kou en voor verduistering

Ieder vertrek had een eigen
haard met een eigen
schoorsteen naar het dak.

Het vegen van de
schoorstenen ging via
veeggaten op zolder.

De haard met tegel tableau

De proye, die ick jaegh, heeft wondervreemde streken
Heeft ick en weet niet wat, om lust steeds
aan te steken.

De proye, die ick jaegh, heeft
wondervreemde streken
Heeft iek en weet niet wat, om
lust steeds aan te steken.

vrije vertaling:

De prooi, die ik bejaag, heeft
wonderlijke streken.
Ik weet niet hoe dat komt, om de
(jacht)lust aan te steken.

Tegenover de hal ligt het voornaamste vertrek, de salon met drie hoge openslaande deuren naar de tuin. De grote spiegel boven de haard suggereert meer ruimte.

In de salon: een mooi stucplafond en kroonlichter.

Een 'kiekje' voor de inschatting van de kamergrootte.

De woonvertrekken zijn met elkaar verbonden door schuifdeuren.

Detail van de opbouw van een eenvoudiger plafond.

Extra hoge deur
met detail van de
deurknop.

Het souterrain

Het souterrain is van buitenaf bereikbaar. Er is binnen, opmerkelijk genoeg, geen aparte bediendentrap.

De keuken in het souterrain ligt direct onder de eetzaal op de begane grond.

Zicht vanuit het souterrain naar achteren.

‘In het deels met platte gewelven overkluise souterrain bevinden zich de keuken en de voorraadvertrekken’.

‘De deels ingebouwde servieskast in de keuken’ foto RDMZ 1998

In de keuken de voedsellift, het fornuis, wandkasten en ...

Details voedsellift en fornuis

Keuken: voorraadkast

Keuken: het aanrecht met daglicht.

De waterpomp pompt zuiver grondwater op.

De zolder

Op de zolder waren
bediendekamers afgetimmerd.

Daglicht door lichtkoepels in het dak.

De deurtjes naar de rookkanalen bij de veeggaten met vermelding van de kamers.

SLAAP-

KAMERS

KAMER MÛNHEER

KAMER DOCHTER

KINDERKAMER

ZITKAMER

Volgende onderdeel

Video De Brink uit 2017 Geheugen van Zeist

<https://youtu.be/QkUIbF1DS0s>

Video De Brink uit 2017 Geheugen van Zeist

Volgende onderdeel

Presentatie landschapspark